

unus autem non conversione divinitatis in carne, sed adsumptione humanitatis in Deo; unus omnino non confusione substantiae sed unitate personae. [...] Anathema ergo duobus contrariis sibimet erroribus Photini vel Nestorii, quorum alter sancta[m] Maria[m] anthropotocon tantum non etiam theotocon confitetur; alter vero theotocon tantum, non etiam anthropotocon praedicat. Quia eadem beata virgo immaculato illo atque virgineo et singulari mirificoque partu, neque sine homine Deum, neque \*absque Deo hominem peperisse credenda est; sed revera in unitate personae peperit Deum hominem et hominem Deum factum.

## SEDULIUS COELIUS († 449/450)

### CARMEN PASCHALE (430?)

PL  
19, 595  
\*596

Lib. II, 28. Et velut e spinis mollis rosa surgit acutis,  
\* Nil, quod laedat, habens, matremque obscurat honore:

1236

30 Sic Evae de stirpe sacra veniente Maria,  
Virginis antiquae facinus nova virgo piaret:  
Ut quoniam natura prior vitiata iacebat  
Sub ditione necis, Christo nascente, renasci  
Posset homo, et veteris maculam deponere carnis.

\*597

35 Haec ventura senes postquam dixerunt prophetae,  
Angelus intactae cecinit properata Mariae,  
Et dictum comitata fides, utrumque puellae.

\* Sidereum mox implet onus, rerumque creator  
Nascendi sub lege fuit; stupet innuba tensos

40 Virgo sinus, gaudetque suum paritura parentem.

Iamque novem lapsis, decimi de limine mensis  
Fulgebat sacrata dies, cum Virgine feta  
Promissum complevit opus Verbum caro factum,  
In nobis habitare volens; tum maximus Infans

45 Intemerata sui conservans viscera templi,  
Illaesum vacuavit iter, pro virgine testis  
Partus adest, clausa ingrediens, et clausa relinquens.

Quae nova lux mundo, quae toto gratia coelo!

\*598

\* Quis fuit ille nitor, Mariae cum Christus ab alvo

50 Processit splendore novo? Velut ipse decoro

- PLS III, 57.
- PLS III, 144, 145.
- PL 18, 12, 78, 81.
- PL 19, 561, 739.

- Sponsus ovans thalamo, forma speciosus amoena  
 Prae natis hominum, cuius radiante figura  
 Blandior in labiis diffusa est gratia pulchris.  
 O facilis pietas! ne nos servile teneret
- 55 Peccato dominante iugum, servilia summus  
 Membra tulit Dominus, primique ab origine mundi  
 Omnia qui propriis vestit nascentia donis,  
 Obsitus exiguis habuit velamina pannis:  
 Quemque procellosi non mobilis unda profundi,
- 60 Terrarum non omne solum, spatiosaque lati  
 \* Non capit aula poli, puerili in corpore plenus \*599  
 Mansit, et angusto Deus in praesepe quievit.  
 Salve, sancta parens, enixa puerpera Regem,  
 Qui coelum, terramque tenet per saecula, cuius
- 65 Numen, et aeterno complectens omnia gyro  
 Imperium sine fine manet; quae ventre beato  
 Gaudia matris habens cum virginitatis honore,  
 \* Nec primam similem visa es, nec habere sequentem, \*600  
 Sola sine exemplo placuisti femina Christo.
- 1237 Lib. V, 357. Discedat synagoga, suo fuscata colore, PL  
 Ecclesiam Christus pulchro sibi iunxit amore, 19, 742  
 \* Haec est conspicuo radians in honore Mariae: \*743
- 360 Quae cum clarifico semper sit nomine mater,  
 Semper virgo manet; huius se visibus astans  
 Luce palam Dominus prius obtulit, ut bona mater,  
 Grandia divulgans miracula, quae fuit olim  
 Advenientis iter, haec sit redeuntis et index.

## ELEGIA

- 1238 5 Unius ob meritum cuncti perire minores, PL  
 Salvantur cuncti unius ob meritum. 19, 753  
 Sola fuit mulier, patuit qua ianua letho:  
 Et qua vita redit, sola finit mulier.
- 1239 53 Virgo Maria nitet, nullo temerante pudore, PL  
 Post partum pueri virgo Maria nitet. 19, 757

## HYMNUS

- 1240 A solis ortus cardine PL  
 Ad usque terra limitem 19, 763  
 Christum canamus principem,  
 Natum Maria virgine.

Beatus auctor saeculi  
 Servile corpus induit,  
 Ut, carne carnem liberans,  
 Ne perderet, quos condidit.

Clausae parentis viscera  
 Coelestis intrat gratia,  
 Venter puellae baiulat  
 Secreta, quae non noverat.

\*764

\* Domus pudici pectoris  
 Templum repente fit Dei,  
 Intacta nesciens virum  
 Virgo creavit filium.

Enixa est puerpera,  
 Quem Gabriel praedixerat,  
 Quem matris alvo gestiens  
 Clausus Ioannes senserat.

Feno iacere pertulit,  
 Praesepe non abhorruit,  
 Parvoque lacte pastus est,  
 Per quem nec ales esurit.

## S. PETRUS Chrysologus (ca 406 † ca 450)

## SERMONES

PL  
52, 335

Sermo XLVIII. [...] *Nonne hic est fabri filius? Nonne mater eius dicitur Maria?*<sup>1</sup> Iterum, iudaeae, matris nomen clamas, occultas Patris; patrem dicis, nomen non dicis: fabrum dicis, opus non dicis. Iudaeae, decipiunt te ista, non decipiunt credituros. *Nonne mater eius dicitur Maria, et fratres eius Iacobus et Ioseph, et Simon, et Iudas, et sorores eius nonne omnes apud nos sunt?* Si mater, si fratres, si sorores apud vos sunt, pater ubi est? Vobiscum non est, quia Deus odit fictos, invidos deserit, declinat ingratos, sibi non sinit crudeles et impios commorari. *Et fratres eius et sorores eius, nonne omnes apud nos sunt?* Callide fratres ingeris, ostentas sorores, ut numeroso partu sanctae matris virginitas lateat, obscuretur integritas, et sentiatur de filio totum quod humanum est, nihil divinum. Iudaeae, quos dicis fratres et sorores Christi, Cleophae sororis Mariae filii sunt, non Mariae; et fratrum et sororum filios fratres nuncupat et divina lex et humana cognatio. Ergo Christi fratres fecit non matris virginitas \* quae per-

\*336

<sup>1</sup> Matth. XIII, 55.